

bo kmalu napravila konec vaše karijere.

Za sedaj hoče, da se razširi zakon o „zaščiti države“ in ker so politični uradniki kot vladni zastopniki o-mamljeni, bode si morala „Nova Doba“ izposoditi dovoljno število kozalov in drugih pandurjev, ki se ne bodo dali omamiti, ker ničesar ne razumejo, temveč bodo lepo čakali na mi-gljaj „Novodobnega“ razsodnega, da udarijo po shodu in ga razkrope.

To so „novodobni“ recepti za pro-speh prave „državotvornosti“.

Uradnik, ki ima zapadno-evrop-sko naziranje, naj se odstrani, ker se da „omamiti“ in zamenja naj ga bati-naš, nasilnik po „novodobnem“ dikta-tu.

Politični pregled.

KRALJEVINA SHS.

Politična javnost stoji sedaj v pričakovanju vpliva Protičevega proglasa na narod, ki ga je izdal dne 14. t. m. in s katerim se bavimo na drugem mestu. Protič bo tudi začel 15. oktobra izdajati svoje glasi-lo „Radikal“.

Ministrski svet se je pe-čal v zadnjem času z razmejitvijo med nami in Madžari v Baranji. Ministri so tudi sklenili, da ne dobe ruski be-gunci pri nas nobenega kredita več, in da se bodo uporabljali pri zgradbi železnice. V ministrskem svetu se je tu-di razpravljalo albansko vprašanje, ki ne bo menda nikdar rešeno.

Zakonodajni odbor je sklican za 20. t. m.

MADŽARSKA.

V Zapadni Ogrski se ni pravega miru. V praških listih forsirajo neverjetno vest, da bodo Zapadno Ogrsko zasedle italijanske, češke ter jugoslovanske čete. Te okupacijske čete bi po omenjenih vestih izročile de-želo avstrijski državi brambi. Fran-koški list „Petit Parisien“ pa objavlja mnenje italijanskega zunanjega mini-stra Marki della Torette, ki smatra vo-jaske intervencije napram Madžarski kot zadnje, skrajno sredstvo. Ta in-tervenција bi se morala izvesti na ta način, da bi se je Italija udeležila s tremi petinami vojaških sil. Kakor ka-žejo vsa znamenja, se Italija boji ma-le antante, kateri ne zaupa vojaškega posredovanja v Zapadni Ogrski.

GRSKA.

Grki so doživeli na malo-azijskem bojišču zopet nov poraz. Po zadnjih poročilih so kemalisti podvzeli novo protiofenzivo proti desnemu kri-lu grške armade. Turški sunek je bil tako močan, da sta se dve grški bri-gadi docela razkropili. Ujeli so mno-go moč, uplenili mnogo pušk in stre-liva. Tudi na levem krilu so zadobili kemalisti lepe uspehe. Število mrtvih znaša baje 200. Kemalisti nadaljujejo protiofenzivo na vsej fronti.

Protič na obzorju.

Oni, ki so glasovali za ustavo, so jo sami po enem mesecu pogazili, pravi in očita g. Stojan Protič vladinovcem v svojem proglasu.

Revizija ustave se mora takoj iz-vesti, ker bi bilo drugače prekasno, zahteva Protič v svojem proglasu.

Pašič je pristal v Zenevi na tri vlade in dve državi kot izraz držav-nega in narodnega edinstva, sedaj pa Pašič in demokrati proglašajo za se-paratizem avtonomijo in federacijo, ki ju pa vsak pameten človek v Evropi smatra za združljivo s pojmom jedi-nstvene države. Ravno kar omenjeno pa-metno kritiko je obelodanil Protič v proglasu.

Protič graja v svojem proglasu uničenje komunističnih mandatov, ker je bil komunistom dovoljen vstop v skupščino in so bili njihovi mandati verificirani. Po sprejetju ustave je bil izvršen atentat na vladarja, a po u-moru ministra Draškoviča se je še bolj poslabšal finančni položaj. Na-stale so pobune v Stari Srbiji, komi-taši se jemljejo za čuvarje države, s policijskimi predpisi se ovira potova-vanje po državi ter se izvaja nečuvena novinska cenzura. S temi beseda-mi ponuja g. Protič dovolj šnofanca Pribičeviću kliki.

Nekateri komunisti se aretirajo, drugi pa dobivajo propustnice potem

prijateljev Svetozarja Pribičevića. — Z ravno kar citiranimi besedami kriti-zira Protič pristransko postopanje po-litajministra Pribičevića v svojem pro-glasu.

Žurnalistični balkanizem. Krsta Ciovarič, ki je po mnenju beigradskega „Balkana“ zgubil že vso trezno razsodnost, vodi v svojem „Beograds-kem Dnevniku“ ostro kampaajo proti Stojanu Protiču. Danes ga naziva — „škodljivca države, rušitelja narodne-ga in državnega jedinstva“, leta 1915 pa je v 152. številu „Balkana“ opeval Protiča kot največjega državnika. Ta-ko n. pr. je pisal: „Predstavite si da-našnjo angleško vlado brez Lloyd Ge-orgea, ali francosko vlado brez Mil-leranda in italijansko brez Sonnina: to vam je srbska vlada brez Stojana Protiča. Ali naj vam govorim o vred-nosti g. Protiča? Ali naj govorim o njegovi visoki inteligenci, o njegovi brezprimerni delavnosti, o njegovi ne-navadni hrabrosti (brez hrabrosti ni državnika-reformatorja)? Njegove po-sebne sposobnosti so vam dovolj zna-ne; znane so vam v dovoljni meri tu-di njegove številne zasluge za domo-vino. Njegova največja zasluga pa je bila ta, da je uredil naše državne fi-nance. Ureditve naših financ je brez-dvomno zasluga radikalne stranke; a to delo pa je izvršil Stojan Protič — brez nje, brez njegove inicijative in energije, ki jo je pokazal kot finančni minister, bi Srbija danes ne imela to-likih sposobnosti za velike nacionalne akcije.“ Tako je Ciovarič sodil o Pro-tiču takrat, ko je bila mala Srbija v stiskah. Sedaj, ko se je Pribičević, ta največji policajdemokrat naše države, prerinil do neomejene oblasti, pa hvali nekdanjega učenca grofa Tisze (to je Pribičević, op. ur.). Tudi to je mogo-če samo na Balkanu...

Jutrovec in nedoslednost. Beograjski dopisnik „Jutra“ piše v svojem iz-virnem poročilu o „politični nedosled-nosti“ gospoda Protiča, ki se v par-lamentarnih krogih živahno komentira. To je že višek nesramnosti, ki so si jo dovolili tintomazi okoli mladolibe-ralnega trobila. Jutrovec naj pogleda-jo najprej v svoje vrste, kjer mrgoli nedoslednežev. O osebi, značaju in mišljenju g. Protiča pa je podal Krsta Ciovarič leta 1915 pravo sliko in si jo naj njegovi kleve niki dobro ogledajo, predno opljujejo čast in poštenje enega največjih sinov srbskega naroda. Jut-rovec, te žurnalistične hijene, katerim služi častikraka v svrhu dosega poli-tičnih uspehov, so v Peskovi aferi po-kazali vso moralno propadlost liberal-nih mladincev in niso nikakor upravi-čeni, presojati tako vzvišene osebnosti, kakor je g. Stojan Protič!

Domače vesti.

Svarilo našim občinam. Samo-stojna kmetijska stranka razpošilja na sim občinskim uradom pozive, naj se občine izjavijo za mariborsko pokra-jinsko oblast, t. j. za delitev Slovenije. Svarimo naše župane in občinske odbornike, da ne nasedejo na hmanice samostojnih izdajalcev. Vrzite pa-pirje, ki vam jih pošiljajo samostojne-ži v peč. Kamor pridejo samostojni a-genti, naženite jih iz hiše! Ti ljudje zaslužijo korobač. Če boste podpise-vali njihove izjave, si pljuvajte v la-stno skledo. Svarimo Vas tudi, da pri cerkvi ne oznanite samostojnih izjav. Če bi v kaki drugi deželi uganjala ka-ka stranka tako izdajstvo na lastnem rodu, kakor ga uganja Samostojna s-tem, ko nas je prodala srbskemu cen-tralizmu, bi ljudje take izdajice nag-nali na tak način, da si ne bi nikdar več upali nazaj. Proč z izdajicami!

Glede volitve v cenilno komisijo opozarjamo naše ljudi, da so volišča na vseh davkarijah. Nasprotni agita-torji so raznesli vest, da se vrši vo-litev samo na sedežu okrajnega gla-varstva. To je laž. Zaupniki, razloži-te davkoplačevalcem, kako se imajo za držati. Vsak volilec naj vzame listek z našimi kandidati seboj na volišče.

Samostojna kmet. stranka se je za volitve v cenilno komisije za do-hodnino v vseh okrajih zvezala z ve-rižniki in bogataši. Slovenski kmetje, obrtniki in delavci, ne cepite glasov! Glasujte vsi za vse kandidate, ki jih vam priporoča Slov. ljudska stranka. Če vam bodo liberalni verižniki in sa-mostojneži ali celo rdečkarji predpi-sovali davke, potem foj vam!

Iz Samostojne kmet. stranke.

Ravnatelj okrožnega agrarnega urada v Murski Soboti, neki Anton Segar, je voljen v načelstvo mariborskega okro-žja SKS. — Aleksandru Hojnigg na Pesnici pri Mariboru se je zgodila ne-ljuba pomota. V moževi odsotnosti ga je prijateljeva soproga zaprla v hišo. Prijatelj pa se je nepričakovano vrnil in je napravil „red.“ — Urek se ved-no ni odgovoril bivšemu tajniku SKS Konradu Znunderl radi usodepolnega „gumija.“ — „Visokošolec“ Venčeku Sok v Moškanjčih je poverjena nalo-ga, da vodi samostojno volilno propa-gando za cenilne komisije. Se zaro-ka ga ne zadržuje pri tem podjetju.

Shod SLS pri Sv. Lenartu v Sl. gor. IV. nedeljo, dne 25. t. m., ob 8. uri predpoldan se vrši v društveni dvorani pri g. Arnušu politično zbo-rovanje SLS. O gospodarsko-politič-nem stanju bo poročal g. narodni po-slanec Ivan Roškar. Po zborovanju se vrši ustanovitev Zupanske zveze za šentlenartski sodni okraj. Ker se iste-ga dne vrše pri Sv. Lenartu volitve v cenilno komisijo, je želeli, da se te-ga zborovanja udeležijo naši pristaši v obilnem številu.

Naši shodi. V Artičah pri Bre-žicah se je vršil v nedeljo, dne 4. t. m. številno obiskan shod SLS, na ka-terem je poročal narodni poslanec g. Dav. Krajnc. Shod se je vršil pred cerkvijo in se ga je udeležilo veliko število naših somišljenikov. — Dne 8. t. m. je poslanec Dav. Krajnc priredil na Gor. Ponikvi istotako dobro obis-kan shod. V svojem govoru je zboro-valcem lepo očrtal politični položaj in delo naših in nasprotnih poslancev. Na koncu se je poslanecem Jugoslov. kluba izrekla zaupnica in zahteva po-reviziji ustane.

Zupanska zveza za Slovenijo ima v ponedeljek, dne 19. septembra ob 9. uri dopoldne v Ljubljani v posvetoval-nici Jugoslovanske tiskarne 1. nad-stropje redno sejo. Na vsporedu: 1. poročilo načelnikovo; 2. poročilo o iz-peljavi organizacije Zupanske zveze; 3. nastavitve tajnika, tajniške pisar-ne, poročilo o glasilu Zupanske zve-ze; 4. določitev tečajev za župane in obč. odbornike. — Pozivamo vse ob-bornike Zupanske zveze iz Slov. Sta-jerske, da se udeležijo te seje.

Za avtonomijo Slovenije in rev-i-zijo ustave v smislu zahtev SLS sta se izrekli občini Kotlje in Tolsti vrh pri Guštanju, obe v Mežiški dolini. Izjavi ste se poslali tajništvu SLS in okrajnemu glavarstvu.

Urednik z bombo. „Ponedeljok“ u-rednik Milan Plut je bil obsojen pred ljubljanskim sodišču na globo od 200 kron, ker je rekel detektivu, ki mu je prišel zapečatiti sobo, da bi bilo naj-boljše vreči bombo v stanovanjski urad. Dobro da je Plut tako državotvornega mišljenja, če bi kak delavec govoril o metanju bombe, bi bil že davno zapleten v atentatorsko „istra-go“ in sestradan in pretepen gost zlo-glasne kalimegdanske „Glavnjače“.

Vodja ptujskega okrajnega gla-varstva g. dr. Otmar Pirkmajer si je nabral v aferi Pesek toliko le demo-krata vrednih zaslug, da je po dolgo-sti in obsežnosti kvalificiran za okru-žnega načelnika v Makedoniji. Ca-sitamo!

To bodo storili učitelji. Ta in prihodnji mesec bo popisovala vojaš-ka oblast živino in vozila. Oblasti se nekako boje tega neprijetnega popisa, ker so jim še v živem spominu lanski tozadevni izgredi in pobje na Hrvat-skem. Da bi se letošnji popis živine in vozil izvršil mirno in v redu, radi-tega je izdala višješolska oblast v Ljubljani na naše učitelje oklic, naj oni ljudstvu raztolmačijo pomen popi-sovanja. Ako bo poučevalo JDS-učiteljstvo našega kmeta o važnosti po-pisovanja živine in vozil, potem se bo „gotovo“ izvršilo vse v redu in miru.

Cuden odmev. Zgodilo se je to, kar vam hočem povedati, neke v Slo-veniji pod „svobodnim“ solncem Jugo-slavije v letu 1921, ko so pri vladnih koritih sedeli tudi slovenski liberalci in njih pripraga samostojneži. Bilo je nekaj dni potem, ko se je zvedelo, da je mizarski pomočnik Alija Alijagič, komunist, v Bosni ustrelil ministra Draškoviča. Neki orožnik je takrat re-kel: zdaj bi morali vse tarje postreli-ti, najrajši bi vzel puško in jih po-streljal. Cuden odmev Draškovičevega umora pri slovenskem orožniku! Kaj

imajo vendar slovenski duhovniki o-praviiti z atentatom? Ali so slovenski duhovniki krivi, da je med Srbi toliko komunistov, ali so oni krivi, da brez-verski srbski fant iz političnih vzro-kov strelja na ministra? Ali bodo u-mori, atentati nehali, če bodo postrel-jali duhovnike? Ali bo potem boljše v Jugoslaviji? Bojeviti g. orožnik bi lah-ko vedel, da ima on največ opraviti ne s tistimi, ki duhovnika in vero spo-štujejo in poslušajo, ampak s tistimi, ki ne hodijo v cerkev, ki sovražijo duhovnika, ki bi radi tudi duhovnike kakor on postreljali, ker bi to njihovi kosmati vesti dobrodejalo. Kakor ta o-rožnik leta 1921 v Jugoslaviji so go-vorili leta 1914 v Avstriji ter so du-hovnike zapirali in tudi morili. Pa ni prineslo Avstriji to sreče, tudi naši državi je ne bo. Take besede kažejo, kako lepi časi se nam obetajo, kam smo prišli pod liberalno-samostojno vlado. Z isto pravico, kakor je ta mož zahteval, da bi naj vse slovenske du-hovnike postreljali, če kje v drugi de-želi brezverski fant liberalnega mini-stra ustrelil, bi lahko drugi zahtevali, da se naj vse orožnike postreli, če bi se kje zgodil umor ali tatvina, ali vse učitelje ali uradnike itd. Na ta način bi kmalu nastal mir v Jugoslaviji, ker bi nikogar več ne bilo. Zalostna nam majka, če bodo ljudje s takimi misli-mi branili postave in skrbeli za red. Ali ni tak mož stokrat hušji komunist ko morilec ministra Draškoviča. Vsa čast pa istim orožnikom, ki vestno in nepristransko vršijo svojo službo.

Marib. okrajni zastop je v svoji seji dne 15. sept. izročil zgradbo no-ve okrajne ceste Malna—Velka Ljubl-jstaveniku g. Jaroslavu Breuer. De-la se začnejo še to jesen. — Za go-jence drž. vinarske in sadjarske šole se je dovolil znesek 12.000 K za št-pendije. — Za nabavo učil na držav-ni trgovski šoli se nakaže 2000 kron, za obrtno razstavo v Mariboru tudi 2000 K.

Požar. Posestniku Mih. Tisler v St. Ilju v Slov. gor. blizu cerkve je dne 3. sept. ponoči požar upepelil go-spodarsko poslopje. Zgorelo je tudi ne-kaj živine, vsa krma, precej zrnja in poljedelskega orodja. Zavarovan je bil le za nekaj sto kron. Škoda pa znaša v sedanjih vrednostih okoli 60.000 K.

Drzen rop. Pretvečarjskem se neznani vlomilci vdrli v mestno žu-pnijsko cerkev v Ptuj, kjer so iz ta-bernaklja uropali monštranco in ke-lih. Hostije so zlomili in razmetali po klopih. O roparjih manjka vsaka sled. Cerkvene tatvine in ropi so pač žalo-šten pojav sedanje z liberalizmom pre-pojene dobe!

Za provizorja na Frankolovem je imenovan č. g. Blaž Dvoršak.

Duhovne vaje za gđe. učiteljice. Duhovnih vaj za gđe. učiteljice v ur-šulinskem samostanu v Ljubljani od 28. avgusta do 1. septembra se je u-deležilo 78 gđe. učiteljic, dočim je bi-to pri duhovnih vajah v samostanu ž-šolskih sestrar v Mariboru od 3. do 7. septembra samo 24 udeleženk!

Na željo g. nadučitelja Knaliča konstatiramo, da je popravek v „Slo-venskem Gospodarju“ št. 36 plod mir-nega sporazuma, notica „Straže“ št. 101 pa odgovor na neosnovane napa-de „Jutra“ in „Tabora“, s kojimi po našem mnenju g. nadučitelj nima no-bene zveze.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju (Beli vol) naznanja, da obre-stuje hranilne vloge, počeni s 1. sep-tembrom 1921 po 4%, oziroma 4% in sicer od dneva vloge do dneva dviga.

Na novoustanovljeni srednji vi-narski, sadjarski in poljedelske šoli v Mariboru se prične prvo šolsko le-to 1921-22 po možnosti začetkom no-vembra t. l. Dan se objavi, čim bodo predpriprave za otvoritev vinarske, sadjarske in poljedelske šole v Mari-boru, ki obstoja dalje in začne šolsko leto že 16. septembra t. l. Namen sred-nje šole je, da se nje učenci izobrazijo teoretično, in praktično v kmetijski stroki tako, da morejo pozneje z vspe-hom voditi manjša in srednja privat-na in državna posestva ter dobro o-bavljati državno službo kmetijske stroke. Nauk v srednji šoli traja tri leta, a četrto leto po svršetku šole je posvečeno izključno praktičnemu izpo-polnjevanju in specializovanju. Šolsko leto traja do konca julija nasled-njega leta. Vsi učenci so ekstermist, (izven zavoda stanujoči in oskrbova-

ni). Pogoji za sprejem so: a) s starost najmanj 16 let; b) najmanj z dobrim uspehom dovršena popolna (štirirazredna) meščanska šola ali nižja realna ali nižja gimnazija, ako so dotični razun tega absolvirali kako drugo kmetijsko šolo ali kako kmetijsko prakso ali so predvsem kmetijski sinovi, imajo prednost; c) lepo vedenje; d) državljanstvo kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev; e) telesno in duševno zdravje, kar ugotovi tudi šolski zdravnik pred končnim sprejemom v šolo. Nekaterim sinovom ubožnejših posestnikov se dovoljujejo državne podpore. Prošnje za sprejem, kolekovane z 7 din. (28 K), je poslati do 5. oktobra t. l. ravnateljstvu državne viinarske, sadjarske in poljedeljske šole v Mariboru. Prošnji se morajo priložiti: 1. krstni list. 2. domovnica; 3. zadnje šolsko spričevalo; 4. zdravniško spričevalo; 5. spričevalo o navedenosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v šolo neposredno iz kake druge šole; 6. kratek popis dosedanjega življenja; 7. ubožno spričevalo, ako prosilec upravičeno reflektira na državno podporo, katera bi se pa morala vrniti, v polnem znesku, ako se izkaže naknadno, da je dotičnik ni potreben v polni meri. Obvestilo o rešitvi prošnje za sprejem se dostavi po pošti vsakemu prosilcu. Učenci, ki ne bodo zadovoljivo napredovali ali so ne primernega vedenja, se odstranijo med šolskim letom. Drugi listi se naprošajo za ponatis tega razgleda.

Kako je Slovenija v finančnem oziru pasivna po mnenju centralistov je razvidno iz dejstva, da nosi samo tobačni monopol v Sloveniji mesečno 17 milijonov kron — celotni upravni stroški pa 15 milijonov. Beograd zna, zakaj se treba braniti avtonomij posameznih pokrajin.

Cigarete za „reprezentacijo“. Minister financ se je vendarle spomnil ter toliko osokolil, da je ustavil izdajo cigaret vsem načelnikom in šefom kabinetov v „reprezentacijske“ svrhe. To „reprezentiranje“ je oškodovalo državo za letnih 360.000 dinarjev. Cigaret forej „nema više“. Sedaj bi bilo dobro, odpravili še črno kavo in brezprimerno orijentalško lenobo po teh visokih uradih.

Davkoplačevalcem v pomislek. Politicajdemokratska „Riječ“ poroča iz Beograda sledeče: „Parlamentarna komisija, ki je dospela v Sandžak, je konfirirala v Plevlju z odličnimi (1) meščani in policijskimi organi o tamkajšnjem položaju. Sklenilo se je, da se imajo v vseh hišah in vseh vaseh takoj izvršiti hišne preiskave. Na ta način se bo onemogočilo skrivanje roparjev, municije in orožja.“ — Čudno, zelo čudno se nam zdi, da so v to svrhu poslali v Sandžak parlamentarno komisijo. Hišne preiskave bi minister policije navsezadnje lahko zaukazal tudi telegrafičnim putem. Ali je za take malenkosti, kakor je odreditev „premetačin“, res potrebno izmetavanje dnevnic?

Na račun davkoplačevalcev. Izvedeli smo, da državnega proračuna finančno ministrstvo ni dalo tiskati v Beogradu, marveč v Sarajevu. Sedaj

se vozijo višji uradniki tega ministrstva vsak dan iz Beograda v Sarajevo, kjer ga „korigirajo“. Jasno je, da služijo ti gospodje lepe dnevnice na račun davkoplačevalcev. Pri vsem tem pa se povprašujemo: ali Beograd res nima niti ene dobro urejene tiskarne, v kateri bi lahko ustregli finančnemu ministrstvu? Korupcija, korupcija...

Ali je to „enakopravnost“? Sloven. poštna uprava opremlja poštne pošiljke z reklamnim žigom: „Podpisujte novo 7% posojilo!“ — Подписуйте нови државни 7% зајам! Ako že uporabljajo srbsko besedilo, zakaj pa opuščajo hrvaškega? Ali Hrvatje ne spadajo v našo državo? Poštne dopisnice, ki so izšle komaj pred par dnevi, tudi ne nosijo slovenskega, marveč samo srbski, hrvaški in — francoski tekst. Enakopravnost pa taka...

V južni Srbiji je razdelilo doslej ministrstvo za agrarno reformo 57530 ha zemlje. V okolici Bitolja je še na razpolago 40.000 ha zemlje, katera bo porazdeljena med baranjske in istrske begunce.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 230—234 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 16—17, za 100 nemških mark 213—216 in za 100 laških lit 980—990 jugoslovanskih kron.

Slovensko-nemški in Nemško-slovenski slovar je ravnokar izšel v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Obsega 228 strani v mali, lepi žepni obliki in stane močno kartoniran brez poštnine 28 K. Sestavljen je iz mestnošolski nadzornik Fink. Po takem slovarju je bilo veliko popraševanje, zato bo s Finkovim slovarjem mnogim ustreženo. Izredno dobro bode služil Nemcem, posebno še nemškim učencem po ljudskih in meščanskih šolah, ki se morajo zdaj priučiti slovenščine.

Iz Maribora.

Marib. mestni svet je v svoji seji dne 15. septembra napravil te-le sklepe: Dvema voznikoma, ki vozita za mesto Maribor, se zviša voznina od 300 na 400 K dnevno. Za izvoz fekalij se bo pobirala odslej od voza in tone pristojbina 120 K. Brv čez Dravo v Koroškem predmestju se da takoj pobarvati. Na predlog podžupana gosp. Rogliča se mora odslej pri oddaji del obvestiti slovensko obrtno društvo. Sprejet je bil predlog g. Slanoveca, da se pozove vlado, naj že vendar enkrat podere stari leseni most in sicer predvsem iz varnostnih razlogov. Dovolj se nadaljevanje gostilniške koncesije za Izidor Benko, Ivan Kokol, Stefan Novosel. Odkloni se, ker ni krajevne potrebe prošnja za gostilniško koncesijo Alojziju Horvat in Mariji Dunkovič. Zadruzi izvoščkov, ki zahteva stojišče za vozove na Glavnem trgu, se prošnja odkloni iz sanitarnih ozirov. Lastniku broda Melje—Pobrežje se dovoli zvišana tarifa. Völker Iv. se dovoli kočjaška obrt. Korent Franju se odkloni prošnja za koncesijo za posredovanje pri nakupu zemljišč, ker ni krajevne potrebe. Obrtno nadalje-

valni šoli se odpiše plačilo za plin. Izvoščku Ivanu Celcer se dovoli prevažanje oseb tudi pod št. 41 in 52. J. Kokotu se ne more dovoliti prostor za izvrševanje kovaške obrti v Kopališki ulici. Prošnji Ivana Bračko za pro dajno barako na voglu Aleksandrove in Kolodvorske ulice se iz sanitarnih in prometnih razlogov ne more ugoditi. Prošnja plesnega učitelja Pečnika, da se mu da na razpolago dvorana v kazini za plesno šolo, se odgodi. — Seja je trajala 3 ure.

G. Zmavcu, ravnatelju vinarske šole v Mariboru. Iz verodostojnega vira doznavamo, da je radenski Zemljik, znani veleposestnik in priganjač Samostojne kmetijske stranke, svojega sina vpisal v Vaš zavod, kjer se bo kot — študent šolal na državne stroške. Ker smo mnenja, da pripada jo državne podpore predvsem sinovom revnih posestnikov, upamo, da bo ste od svoje strani ukrenili vse, da se sinu imenovanega bogataša takoj ukine državni štipendij.

Izlet na Urško (1696 m.). Odsek amater-fotografov SPD v Mariboru izleti v soboto, dne 17. septembra, s popoldanskim vlakom ob 15. uri do Guštanja in nadalje na goro Urško. Stop po dogovoru. Vsi prijatelji in člani odseka so vabljeni. — Odbor.

V soboto planinci na Urško (1696 m.). Izlet priredi Marib. podr. SPD. V letošnji sezoni zadnji večji izlet. Urška nudi v krasni jesenski naravi neizmerni užitek z nepopisnim razgledom, kakoršnega nima kmalu druga gora. Odhod prve partije ob 15. uri, druge ob 19. uri 48 min. z vlakom do Guštanja, od tam 3½ ure na vrh. Koča je oskrbovana.

Glasbene Matice v Mariboru pevski zbor prične zopet z rednimi vajami in sicer za pevce prva vaja v petek, dne 16. t. m. in za pevke v ponedeljek, dne 19. t. K. vsakokrat ob pol 20. uri. Odbor.

Pozor, vojaški obvezanci! Vsi v mestu Maribor stanujoči vojni dolžnosti podvrženi obvezniki rojstnih letnikov 1871 do vključno 1900, kateri se do danes še niso zglasili v mestnem vojaškem uradu, Slomškov trg št. 5-1, se ponovno pozivajo, da se zglasijo do najdalje 25. septembra t. l. ter doprinesejo dokaz o opravičenem izostanku, kakor je bilo javno razglašeno v vseh tukajšnjih časopisih, župniških cerkvah, in na uradnih deskah. Pripominja se, da se bo vsak vojni obvezanec, ki se ne zglaš do 25. septembra t. l. in izostanka zadostno opraviči brezpogojno kaznoval z globo 100 do 300 dinarjev, odnosno z zaprom do 30 dni.

Orlovski vestnik.

Oplotnica pri Cadramu. Dan slovesne otvoritve našega Orlovskega doma bo v nedeljo, dne 25. t. m., s sledečim sporedom: **Dopoldan: ob 5. uri:** budnica, ob 9. uri: sprejem gostov, nato sprevoz v cerkev, pridiga, sveta maša. Po sv. maši slovesen blagoslov in otvoritev Orlovskega doma. **Govorijo mil. g. arhidiacon Fr. Hrastelj, dr. Hohnjec, J. Pirc, predsednik JO-**

Z. — Popoldan: ob pol dveh: večer-nice. Ob dveh: javna telovadba na vrtu g. Kunej. Po telovadbi prijateljska zabava: srečolov, šaljiva pošta, ribji lov, paviljoni itd. — Orli, Orlice, prijatelji orlovske misli, pridite ta dan polnoštevno v lepo Oplotnico, da manifestiramo skupno za naše vzore, za svobodo in pravico krščanskega ljudstva.

Fantovski tabor v Rog. Slatini. V Rogaški se vrši v nedeljo 18. sept. 1921 velik fantovski tabor, katerega se udeleži Orlovska zveza s svojimi odseki in salezijansko godbo. Vožnja je polovična. Izkaznice za polovično vožnjo izdaja OZ. in gospod kaplan Gašparič pri Sv. Križu pri Rogaški Slatini Narodne noše dobrodošle. Po hitimo vsi v svetovne toplice, da pokažemo rogaškemu okraju uspehe svojega dela. V nedeljo, 18. septembra vsi v Rogaško Slatino!

Zahvala. Slavnost ljutomerskega Orla je za letos končana. Tem potom se ljutomerski Orel zahvaljuje vsem dobrotnikom za blagohotno podporo, katero so mu izkazali v obilni meri. Zahvaljuje se častiti duhovščini, pred vsem domačim gospodom. Zahvaljuje se zidarskemu mojstru g. Ant. Jandi ter tesarskemu mojstru Pečarju. Nadalje lepa hvala ljutomerskim trgovcem g. Sršenu, g. Pogačniku, konzumu ter usnarju g. Sinigoju za njihove izdatne podpore, osobito g. Sršenu za prostor v logu. Nadalje se zahvaljujemo vsem tistim gostilničarjem, ki ste postregli našim bratom in gostom. Prisrčna zahvala pa vsem bratom in sestram, kateri ste na ta način pokazali disciplino in red, kakoršnega premore je Orel. Prisrčen Bog plati vsem in bratski „Bog živi!“ Za predsedstvo ljutom. Orla — Drago Novak.

Razgled po svetu.

Zagonetna smrt. V bližini Kumberga na Koroškem so dne 12. t. m. v nekem gozdu našli okostje nekega 50—60 let starega moža. Truplo je bilo popolnoma strohnjeno. Pod truplom so našli vrečico iz platna, v njej pa veliko število ameriških papirnatih bankovcev, ki so bili tako poškodovani da so brez vsake veljave. Ker na truplu umorjenega niso našli nobenega znamenja kakega nasilja, se sedaj vrše poizvedbe po neznanem možu, ki je imel pri sebi tako veliko svojo denarja.

Požar upepelil celo vas. Dne 12. t. m. je izbruhnil požar v vasi Ober-Sonnberg na Gornjem Avstrijskem. Vsled silnega vetra je bila v hipu cela vas v plamenu. Rešiti niso mogli razen živine prav nič. Zgorela je cela vas z gospodarskimi poslopji vred. 2 osebi ste dobili težke poškodbe, 1 otrok je pa postal žrtev požara.

Za preustroj reške luke bo žrtvovala Italija 75 milijonov lir.

Zenska — kandidat za prehranjevalnega ministra. Češka demokratska stranka kandidira za prehranjevalnega ministra senatorico Eckstein, dosedanjo predsednico prehranjevalnega odbora.

Vjela je njegov pogled, ko je šla mimo njega. Rdečica jo je oblila, opazil jo je celo pri krvavem svitu bakelj. Zdelo se je, da se hoče za trenutek skriti za širokim hrbtom svečenika, ki je korakal poleg nje. Toda ko se je popravila ter ponošno in pobledele lie korakala mimo.

Ni imel mnogo časa, občudovati njeno ponosno lepoto, koje čar, da povemo resnico, ni ostal brez vtisa na njegovo srce.

Spredej pri glavi spreveda se je dvignil nemir, sprevoz se je ustavil, in zmešnjava je zavrela na ulici.

Nosilci z bakljami so hiteli naprej, srebrna krava je parkrat padla z lesenega droga in vedno so jo spet pobrali in pritrčili in kip Izidin se je sumljivo zmajal na nosilih. Pesem je utihnila, mesto nje pa so stoteri glasovi kričali vse vprek, eni v jezi, drugi vprašajoče, spet drugi so zbijali šale. „Pusti jo!“ je nekdo kričal. „Držite jo!“ je vpil drugi. „Naj gre z nami!“ je svetloval pijan svečenik, „čó je lepa in vredna, bo povečala svečanost, ako pa je grda in nevredna, jo bo zadela božja jeza Izidina!“

(Dalje prihodnjic.)

Gladiatorji.

Prva knjiga. — Eros.

(17. nadaljevanje.)

„Pridruži se nam“, ga je nagovarjal, pa že precej popustil v svoji vlogi varaha in učitelja, „pridruži se nam! Ti si rojen za gladiatorja! V enem tednu te Hipija izvežba, da boš kos najboljšim borcev v Rimu! Jaz sam ti bom skrbel za hrano in te bodem še posebej vzel v vajo. — S par zmagami si lahko priboriš svobodo!! Premisli si, prijatelj, in ko se odločiš, pa pridi tja le v našo šolo in vprašaj za starim Hirpinom. Morebiti da se je že nekoliko rje lotila starega jekla, pa še je kleno in zdravo! Na svidenje — lani! Upam, da kmalu čujem o tebi!“

Gladiator se je odgugal, v polni zavesti svoje močatosti in pod vplivom rezkega sabinskega vina, katerega je izpil svojo obilno mero. Britanec pa je pomeril svoje mirne korake proti domu, uživajoč hladni veter in jasno, zvezdnato noč ter razmišljajoč dogodke zadnjih ur in predlog svojega novega znanca.

Kar ga zbudi žvenket cimbal in hrup številne množice izpremišljeva-

nja. Glasove divje pesmi in mogočnega zbora mu prinese veter na uho. — Vedno bliže in bliže mu prihaja hrup. Eska se ustavi in čaka.

Baklje zasijejo iz bližnje ulice in kmalu se vsiplje hrupen sprevoz krog opla in mimo njega. Castivci Izide so bili, egiptovske boginje.

Udarjajoč cimbele, vihteč iskrece se baklje in divje mahajoč z golimi rokami po zraku so plesali debelolčni Izidini svečeniki besne bakanalije po ulici pred podobo svoje boginje. Eni so bili gologlavi, drugi ovenčani z lotusovim listjem in cvečjem, spet drugi so nosili krinke, predstavljajoče pse, vole in druge živali, vsi pa so v svojem blaznem plesu delali ene in iste skrivnostne kretnje, razumljive njim samim.

Podobo boginje sta nosila na svojih ramenih dva debela svečenika Izidina, vsa mastna od olja, pohotnih lic in odurnega pogleda. Kip je kazal postavno žensko, ovenčano z lotusom in z lilijo v roki. Zlati in srebrni okraski so bili navešeni po njeni valoviti obleki, biseri in dragi kameni — darila njenih vnetih častivcev, so ji krasili vrat, prsi in roke.

Za njo so nosili znamenja, ki so predstavljala njene lastnosti, med njimi kip njej posvečene krave iz ulitega srebra, z rogovi in parklji iz zlata. Nosil ga je svečenik, popolnoma — pijan.

Truma pijanih in razuzdanih Izidinih svečnikov, nosilcev in debelih eunuhov se je valila v sprevodu. Z razmrščenimi lasmi, znoreli od vina, so divje plesali po ulici in od časa do časa je kateri skočil iz vrste ter vlačil in silil gledalce, naj se pridružijo sprevodu in povečajo slovesnost.

Za njimi pa je drla pisana ter raznolika množina iz vseh rimskih slojev. Bogati in revni, stari in mladi, ponosni patriciji in umazani sužnji — vse je bilo pomešano v tej pohotni, razposajeni družbi, vse je vpilo, kričalo, skakalo in plesalo kakor obno-relo za podobo Izidino.

Krvavordeči žar bakelj pa je tudi osvetljeval marsikak ponosen obraz iz kragov plemenitega rimskega ženstva, ki ni imelo dovolj čuta spodobnosti, da bi se bilo sramovalo pijane, zloglasne in nebrzdane družbe.

In med najdivjejšimi razgrajči je zagledal Eska — Valerijo!

Stanovanje obstoječe iz 2 sob, 1 kuhinje, kos vrta, 2 kletj in 1 shramba na postrešju v Copovi ulici št. 21 v Mariboru, zamenjam za kako stanovanje v bližini Narodnega doma. So tudi lahko 3 sobe. Penudbe na Ferdo Babič, Kopališka ul. 19, Maribor. 3-3 507

Velika izbira

sukna, perila, odej, gotovih oblek, dežnikov, posteljne-ga perja po znižanih cenah se prodaja pri

J. TRPIN, v Mariboru
2-10 Glavni trg 17. 522

Svoji k svojim!

Opozarjamo naše somišljenike, da se pri nakupu manufakturnega, posebno pa specerijskega blaga poslužujejo samo prodajalne

Prvega delavskega konsumnega društva
Slovenska ulica 15 v Mariboru. 530

Cene nizke kot nikjer drugod!

„Melistroja“ Maribor.

Trg. odd.: Gosp. ulica 8, telefon 267.

Brzoi.: Melistroja Maribor

Tehn. odd.: Aškerčeva ulica 22, telefon 94.

Izdelovanje proračunov in izvršitev inženirskih del za strojne stavbe ter elektrotehniko. 400

Tozadevna pojasnila radevolje vsikdar na razpolago.

ZVONOVE

CERKVENE IZ BRONCA

dobavlja

3-3 516

„DELTA“ d.d. Zagreb

Martičeva ulica 15 (preduljena Jurišičeva)

Kdor ne verjame, naj poskusi, in prepričal se bo, da se kupi: 390

Klobuke,

obleko,

perilo,

čevlje,

čokolenice, potov. košare, torbice za trg in razno galanterijsko blago najboljše in najceneje pri trvdki

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

LIVARNA

ZA

ZVONOVE IN KOVINE

POPREDI DENZELA SINVI

MARIBOR: KOPALIŠKA ULICA 9

je zopet v obratu!

CERKVENE ZVONOVE

izdeluje surove litve v vseh kovinah in zlitvinah (bron, medenina, aluminij itd.)

UMETNA LIVARNA

RELIEFI, CERKVENI SVETILNIKI

Vsa oprema za žgalnice, kletarstva, pivovarna, opreme za plin in vodo, opreme za cevi, pipe za pivo, uteži iz medenine lastnega izdelka. Popravilnica za brizgalne itd.

24+

inž. J. & H. Buhl.

156

Novo došlo za jesen
in zimo! Obleke za gospode in dečke, plašči v vseh velikostih, zimске suknje, delavski plašči ter perilo v veliki izbiri in po nizkih cenah. Obleke po meri izdelujem točno in za solidno ceno.

JAKOB VEZJAK krojaštvo in konfekcija, Maribor, Vetrinjska ulica 17. 2-526+5

Dijaki pozor!

Ako hočete dobro in poceni zimsko obleko, nabavite si isto pri trvdki Rudolf Niefergal, manufakturna trgovina v Mariboru, Koroška cesta 1. Lastna krojačnica. Izdelovanje točno! Nizke cene! 3-3 489

Javna dražba.

Soboto dne 17. septembra t. l. ob 10. uri se vrši v tovrnem skladišču Maribor gl. kolodvor dražba 24 kovčkov potovalne prtljage. 527

Borovnice, maline in bezgube kupuje Industrija sadnih izdelkov v Selnici ob Dravi. 11-13 467

Ostrožnice, robidnice, brusnice kupuje najdražje Industrija sadnih izdelkov v Selnici ob Dravi. 10-13 469

UGODNO KUPITE:

Žičnate žimnice (Dratheinsatz) K 365, 3 delna afrik-žimnica K 940, 1 komad konjske plahte, impregnirane 120 do 160 cm dolge in 200 cm široke K 500 do K 600, cajg-hlače K 120 do K 260, obleke za dečke 3 do 9 let K 240 do K 340, obleke za dekleta iz barhenta za 3 do 14 let stare od K 54 do K 220, srajce, spodnje hlače, predpasnike in manufakturno blago vsake vrste pri

ALOJZIJ GNIŠEK,

2-10 Maribor, Glavni trg. 524

Prvovrstni trapistovski

S I R

se dobiva pri

Matija Lahu, Maribor,
3-5 Glavni trg 8. 518

Računske bloke

za trgovce po načinu „PARAGON“ izdeluje TISKARNA SV. CIRILA.

Kupim

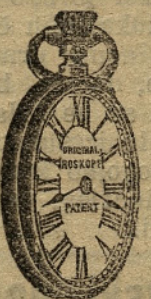
vse neuporabne zlate predmete kakor verižice, obeske, prstane, zapestnice, uhanе, srebrn in zlati denar i. t. d., kateri predmeti vam leže doma in jih ne nosite, trvdka

5-508

R. Bizjak

trgovina ur, zlatnine in srebrnine

Maribor, Gosposka ulica 16.

Velika zaloga
vsakovrstnih UR
in verižic, prstanov, uhanov, ter jedilnega orodja itd. 2-5

Vsa v to stroko spadajoča popravila izvršujem točno in po ceni

Lovro Stojec, urar, Maribor, Jurčičeva ul. 8 (Edmund Schmidgasse). 314

Cenjenim odjemalcem priporočam svojo novoizdelano zalogo

čevljev

najboljše kakovosti.

Vzorci bodo izloženi na

Obrtni razstavi S. O. D.

DRAGOTIN ROGLIČ

2-2+

493

Maribor, KOROŠKA C. 19, Telef. 197.

Medić, Rakovc & Zankl

d. z o. z. Ljubljana.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.

Centrala; Ljubljana. Brzjavi: Meraki, Ljubljana. Skladišče: Novi Sad. Telefon 64.

Gosposka ul. **PODRUŽNICA MARIBOR.** Solska ulica.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barve za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (gips), mastelec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarški klej, pleskarski, slikarski in mizarški čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„MERAKL“ Lak za pode. Emajlni lak. Linoleum lak za pode. Bronuline.

2-509+

Ceniki se začasno ne razpošiljajo.

Izvoz in uvoz

4-6 505

štren (preje) iz bombaževine in ovčje volne

Velika zaloga znamke D.M.C

Dobavlja vsako množino. — Dopisi na

ED. VELICOGNA, Trieste, Piazza della Borsa 9.

RAZGLAS.

Temeljem sklepa izvanrednega občnega zbora, ki se je vršil v Trstu dne 28. avgusta 1921, se izplačuje počenši s 15. septembrom 1921 kupon št. 15 naših delnic z

Lit. 12.— (dvanajst lir)

od komada kot dividenda za poslovno leto na blagajnah vseh naših podružnic in pri Banki i štedioni za Primorje, Sušak in njenih podružnicah na Reki in v Bakru.

V svrhu vnovčitve kupona št. 15 za leto 1920 je treba predložiti tudi odgovarjajoče število kupona št. 13 za leto 1918 ter kupona št. 14 za l. 1919, ki se bodo vpotegnili brez nadaljne nagrade, ako se je za iste plačala akontodividenda. V kolikor še ni bila izplačana akontacija, se jih bo vnovčilo in sicer one za l. 1918 po K 40.— in one za l. 1919 po Lit. 10.—.

Ravnateljstvo

Jadranske banke v Trstu.

528

Hotel Halbwidl „stara pivarna“ v Mariboru.

V sredini mesta ležeče, s krasnimi prostori. — Lep vrt.

Križišče od vseh strani.

Toči se pristno vino iz Slov. goric, vsak čas sveže Götzovo pivo od sodčka. — Dobra meščanska kuhinja. Sobe za tujce so vse prenovljene ter opremljene z električno razsvetljavo.

Za obilen obisk se priporoča

Andrej Halbwidl in gospa
hotelirja.

529

Cenjenim gostom je salon s pianinom na razpolago.

Spodnještajerska ljudska posojilnica

Stolna ulica št. 6.

v Mariboru

reg. zadr. z neom. zav.

Obrestuje vloge po 4% in 4 1/4%

Daje posojila na vknjižbo ali poroštvo. Stroški so neznatni, ker oskrbi zavod vknjižbo brezplačno. 155

Za varnost vlog jamči rezervni sklad, naložen v vinogradnem posestvu, v hiši in stavbiščih na najlepšem prostoru v Mariboru. 50

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama.